Särtryck ur
VÅR FÅGELVÄRLD
Årg. 20 1961 Nr 1

Fågelsträcket genom Kalmarsund 1960

(Meddelande nr 29 från Ottenby fågelstation)

Av

RAGNAR EDBERG

Summary: The migration through the Kalmar Sound in 1960. (Ottenby Bird Station Report No. 29.)

ELANDERS BOKTRYCKERI AKTIEBOLAG — GÖTEBORG 1961

Fågelsträcket genom Kalmarsund 1960

(Meddelande nr 29 från Ottenby fågelstation)[1])

Av

RAGNAR EDBERG

För tredje året i följd har observationsposten vid Revsudden, på halvön Skäggenäs i Kalmarsund, varit bemannad under så gott som hela sjöfågelns sträcktid. Den sena islossningen 1960 gjorde regelbundna observationer nödvändiga först från 12 mars, varefter sträckräkningen pågick oavbrutet till och med 30 november. Liksom tidigare år finansierades verksamheten helt av Viltforskningsrådet samt organiserades av kommittén för Ottenby fågelstation.

Som observatörer tjänstgjorde:

12.3.—24.3.	EILERT VON VOSS	4.9.—7.9.	ÅKE BERGLIND
25.3.—30.6.	NILS-ÅKE ANDERSSON	8.9.—30.9.	PER-OLOV PETTERSSON
1.7.—20.8.	ROGER GYLLIN	1.10.—30.11.	ROLF SMEDBERG
21.8.—3.9.	SIDNEY JACOBS		

[1]) Meddelande nr 28 se VF 19: 292—315 (1960).

Observatörerna gjorde genomgående ett utmärkt arbete trots de svårigheter de mötte i form av långa arbetsdagar — kring midsommar nära 18 timmars sammanhängande tjänst per dygn! — och ibland besvärligt väder. Särskilt omnämnande förtjänar det värdefulla material som insamlades av NILS-ÅKE ANDERSSON. Denne svarade för observationerna under så gott som hela vårsäsongen och antecknade förutom sträcksiffrorna även en mängd biologiska iakttagelser. Att på detta sätt få en tremånaders sträckperiod täckt av en och samme man, med enhetliga observations- och anteckningsnormer, är särskilt värdefullt.

Vädret i Kalmarsund mars-november 1960

Schematiskt uttryckt dominerades året av två väderlekstyper med skifte vid midsommar. Under våren och försommaren fortsatte det ovanligt torra vädret från 1959, för att sedan förbytas i tätt återkommande regnperioder vilka fick svåra följder för jordbruket i kringliggande bygder, särskilt på Öland.

Som redan nämnts kom islossningen sent, och sundet var till större delen isfritt först 7 april; packis fanns emellertid då alltjämt norr om Kalmar.

Här följer några valda temperaturuppgifter från Revsudden.

Temperaturer uppmätta vid Revsudden 1960			Luft (*Air*) °C	Vatten (*Water*) °C
Första observationsdag	(*1st day obs.*)	12.3.	0°	0°
Varmaste observationsdag	(*Warmest day*)	22.6.	+22°	+16°
Sista observationsdag	(*Last day obs.*)	30.11.	0°	+4°

Sjöfågelsträcket

Sjöfågeln, framför allt ejder och svärta, dominerar som vanligt i sträckprotokollen. Siffrorna avviker inte mycket från föregående års. Tendenserna framgår av tabell 1, vilken omfattar de arter resp. artgrupper som under de bägge åren setts passera med sammanlagt mer än 6.000 individer.

Vid första påseendet kan en del av dessa ändringar förefalla betydande, men utan en mångårig observationsserie som underlag för en bedömning är det i själva verket omöjligt att säga, om de är uttryck för någon verklig tendens i populationsutvecklingen hos respektive arter, eller om de ligger inom ramen för de »normala» fluktuationer som man av olika skäl kan vänta i en observationsserie av detta slag.

Vad de absoluta sträcksiffrorna (tabell 2) beträffar, så är det all-

Tabell 1. Sjöfågelsträcket genom Kalmarsund: skillnaden 1959/1960 i procent av siffrorna 1959. (*Migration of ducks and divers through the Kalmar Sound: difference 1959/1960 as per cents of the 1959 totals for all species with a recorded passage, N+S, 1959+1960, of more than 6 000 individuals.*)

Art	Nordgående (*Northbound*)	Sydgående (*Southbound*)
Lom (*Gavia arctica/G. stellata*)	+ 53 %	−36 %
Bläsand (*Anas penelope*)	− 34 %	−67 %
Vigg (*A. fuligula*)	+ 27 %	+84 %
Alfågel (*Clangula hyemalis*)	− 7 %	+70 %
Svärta (*Melanitta fusca*)	+103 %	+ 6 %
Sjöorre (*M. nigra*)	+163 %	− 8 %
Ejder (*Somateria mollissima*)	+ 10 %	−10 %
Skrak (*Mergus serrator/M. merganser*)	− 42 %	−12 %

deles klart att de inte representerar det totala antalet längs svenska östkusten förbisträckande sjöfåglarna. Under de år, då regelbundna sträckräkningar gjordes vid Ottenby, noterades tiotusentals sjöfåglar på sydsträck på utsidan av Öland. Även från 1960 finns en tillfällig observation av denna innebörd: kl. 08.15—12.00 den 15 oktober passerade ca 7.000 ejdrar söderut vid Ottenby längs öns östkust. Under 1961 hoppas vi kunna under en kortare period komplettera Kalmarsund-observationerna med iakttagelser av detta östliga sträck.

Att också sträcket genom själva sundet till en del undgår observatören vet vi nu. Det visar sig nämligen, att avsevärda mängder ejdrar efter intensiva sträckdagar på våren fortsätter att flyga mot norr under kvällen och natten. Den 11 april rapporterar Nils-Åke Andersson i dagboken, att över 3.100 ejdrar sågs passera från solnedgången (kl. 18.50) tills den fallande skymningen hindrade vidare iakttagelser (kl. 19.45), samt att »lotsarna senare på natten under tjänsteuppdrag mött flockar ute i sundet».

Totala antalet på nordsträck iakttagna ejdrar stiger fortfarande och utgjorde i år 186.500. Tidigare maximala dagssiffran för vårsträck distanserades också betydligt genom noteringen 41.900 den 13 april. Sydsträcket visade däremot en — ehuru ringa — nedgång och förhållandevis låga dagssummor.

Övriga arter

Under säsongen observerades 142 sträckande arter. Artrikaste månader var april (84) och oktober (89). Nytillkomna för året är

svarthalsad dopping (*Podiceps nigricollis*), den ljusbukiga formen av prutgås (*Branta bernicla hrota*), större skrikörn (*Aquila clanga*), rörhöna (*Gallinula chloropus*), storlabb (*Stercorarius skua*), bredstjärtad labb (*S. pomarinus*), spillkråka (*Dryocopus martius*), tofslärka (*Galerida cristata*) och berglärka (*Eremophila alpestris*). Fynden av dessa och andra sällsynta eller eljest särskilt intressanta arter redovisas här månadsvis såsom komplement till den sträcköversikt som ges i tabell 2.

April.

Salskrake: 3 ♂♂ och 4 ♀♀ den 7.4., 1 ♂ och 2 ♀♀ den 14.4., alla på sträck mot N.

Rörhöna: Veterligt föreligger hittills ingen rapport om dagsträckande rörhöna. Den unika observationen gjorde NILS-ÅKE ANDERSSON den 18.4. omkr. kl. 15, då en rörhöna flög utmed vattenytan mot N.

Spillkråka: Sällan eller aldrig iakttages denna fågel flygande över längre sträckor öppen terräng. Berättigad förvåning kände NILS-ÅKE ANDERSSON därför den 3.4. då en spillkråka vid 15-tiden »först satt och ropade från en stolpe invid lotsstationen innan den i guppande flykt kom förbi mig vid observationsplatsen och fortsatte österut över Kalmarsund mot Öland — ett stort vatten för en dylik fågel!» (citerat ur dagboken). Drivis fyllde vid denna tid större delen av sundet. Jfr september.

Svartkråka: 13.4. och 17.4., vardera dagen 1 ex. mot E.

Maj.

Islom: 1 ex. 11.5. och 1 ex. 12.5. mot N.

Svarthalsad dopping: Ett ex. kom vid middagstid den 27.5. utmed vattenytan flygande mot N och kunde granskas av NILS-ÅKE ANDERSSON på »närhåll», varvid den svartblåskimrande halsen tydligt framträdde.

Bredstjärtad labb: På morgonen den 11.5. drog en bredstjärtad labb nordvart genom sundet, observerad av NILS-ÅKE ANDERSSON. Fågeln tillhörde den ljusa fasen och identifierades på sitt mörka bröstband och stjärtpennorna.

Tofslärka: Observationen gjordes av NILS-ÅKE ANDERSSON den 1.5. och ur dagboken citeras: »Tofslärkan kom under starka *ti-ti-tyh*-rop inne från halvön Skäggenäs och gjorde ett sträckförsök

Tabell 2. Sträcket genom Kalmarsund 1960 fördelat på de huvudsakliga sträckriktningarna. (*The visible migration of birds through Kalmar sound in the principal directions north (N), south (S), east (E) and west (W).*)

	N	S	E	W
Storlom (*Gavia arctica*)	2.115	781		
Islom (*G. immer*)	3	7		
Vitnäbbad islom (*G. adamsii*)		2		
Obest. islommar (*G. immer/adamsii*)		7		
Smålom (*G. stellata*)	2.963	484		
Obest. lommar (*Gavia sp.*)	4.299	1.053		
Skäggdopping (*Podiceps cristatus*)	235	236	3	
Gråhakedopping (*P. griseigena*)	61	31		
Svarthakedopping (*P. auritus*)	134	5		
Svarthalsad dopping (*P. nigricollis*)	1			
Obest. doppingar (*Podiceps sp.*)	109	14		
Storskarv (*Phalacrocorax carbo*)	121	65	3	
Häger (*Ardea cinerea*)	50	14	11	14
Gräsand (*Anas platyrhynchos*)	542	1.126	269	
Kricka (*A. crecca*)	567	2.168		
Årta (*A. querquedula*)	1			
Bläsand (*A. penelope*)	166	2.073		
Stjärtand (*A. acuta*)	101	944		
Skedand (*A. clypeata*)	60	374		
Obest. änder (*Anas sp.*)		207		
Bergand (*Aythya marila*)	661	1.387		
Vigg (*A. fuligula*)	1.430	3.357	2	
Brunand (*A. ferina*)	84	65		
Obest. dykänder (*Aythya sp.*)	792	220		
Knipa (*Bucephala clangula*)	1.426	1.089		
Alfågel (*Clangula hyemalis*)	3.829	41.778		
Svärta (*Melanitta fusca*)	20.241	46.778		
Sjöorre (*M. nigra*)	4.910	15.604		
Ejder (*Somateria mollissima*)	186.551	268.329		
Obest. tunga dykänder (*Som./Mel.*)		303		
Småskrake (*Mergus serrator*)	2.011	1.934	1	
Storskrake (*M. merganser*)	511	551		
Salskrake (*M. albellus*)	10			
Obest. skrakar (*Mergus sp.*)	36	416		
Gravand (*Tadorna tadorna*)	52	11	36	23
Grågås (*Anser anser*)	232	153		
Bläsgås (*A. albifrons*)		4		
Fjällgås (*A. erythropus*)		14		
Sädgås (*A. fabalis*)	5	275		
Obest. gäss (*Anser sp.*)	17	108		18
Prutgås (*Branta bernicla*)	4.010	4.698		
Ljusbukig prutgås (*B. bernicla hrota*)		1		
Vitkindad gås (*B. leucopsis*)	2	533		
Kanadagås (*B. canadensis*)	10	10		
Obest. gäss (*Anser/Branta*)		7		
Knölsvan (*Cygnus olor*)	822	142	19	14
Sångsvan (*C. cygnus*)	313	169		8
Mindre sångsvan (*C. columbianus*)		4		
Obest. svanar (*Cygnus sp.*)	84	5		
Obest. andfåglar (*Anatidae sp.*)	30	625		
Större skrikörn (*Aquila clanga*)		1		

Tabell 2 forts.

	N	S	E	W
Ormvråk (*Buteo buteo*)	6		14	4
Fjällvråk (*B. lagopus*)	2	4	22	2
Sparvhök (*Accipiter nisus*)	1	4	14	8
Duvhök (*A. gentilis*)		4	3	1
Havsörn (*Haliaeetus albicilla*)	4	9	1	1
Bivråk (*Pernis apivorus*)		4	4	11
Obest. vråkar (*Buteo/Pernis*)			1	
Brun kärrhök (*Circus aeruginosus*)				2
Blå kärrhök (*C. cyaneus*)			2	
Obest. kärrhökar (*Circus sp.*)			1	
Fiskgjuse (*Pandion haliaëtus*)		5		2
Lärkfalk (*Falco subbuteo*)				3
Stenfalk (*F. columbarius*)	2	1		1
Tornfalk (*F. tinnunculus*)	5	1	7	5
Trana (*Grus grus*)	73	426	10	113
Rörhöna (*Gallinula chloropus*)	1			
Strandskata (*Haematopus ostralegus*)	520	1.154	57	3
Tofsvipa (*Vanellus vanellus*)	656	2.305	1.158	138
Större strandpipare (*Charadrius hiaticula*)	22	381	2	
Mindre strandpipare (*Ch. dubius*)		1		
Kustpipare (*Ch. squatarola*)		182		
Ljungpipare (*Ch. apricarius*)		101		
Obest. pipare (*Charadrius sp.*)	1	177		
Roskarl (*Arenaria interpres*)	27	19		
Enkelbeckasin (*Gallinago gallinago*)	2			
Storspov (*Numenius arquata*)	617	534	13	1
Småspov (*N. phaeopus*)	118	160	1	
Obest. spovar (*Numenius sp.*)		31		
Myrspov (*Limosa lapponica*)		312		
Skogssnäppa (*Tringa ochropus*)	2			
Grönbena (*T. glareola*)		62	9	
Drillsnäppa (*T. hypoleucos*)	3		1	1
Rödbena (*T. totanus*)	84	320	12	4
Svartsnäppa (*T. erythropus*)	14	43	1	
Gluttsnäppa (*T. nebularia*)	5	52	3	1
Kustsnäppa (*Calidris canutus*)		261		
Småsnäppa (*C. minuta*)		9		
Mosnäppa (*C. temminckii*)		5		
Kärrsnäppa (*C. alpina*)	2	4.844		2
Spovsnäppa (*C. ferruginea*)		30		
Sandlöpare (*Crocethia alba*)		1		
Obest. småvadare (*Calidris sp.*)	3			
Brushane (*Philomachus pugnax*)		50	2	
Obest. vadare (*Charadrii sp.*)		81		
Labb (*Stercorarius parasiticus*)	50	98		
Storlabb (*S. skua*)		1		
Bredstjärtad labb (*S. pomarinus*)	1	2		
Obest. labbar (*Stercorarius sp.*)		3		
Havstrut (*Larus marinus*)	267	66	1	
Silltrut (*L. fuscus*)	54	218		
Gråtrut (*L. argentatus*)	457	791		2
Fiskmås (*L. canus*)	670	2.246		38
Dvärgmås (*L. minutus*)	1	19		
Skrattmås (*L. ridibundus*)	1.260	2.835	613	466

Tabell 2 forts.

	N	S	E	W
Obest. trutar (*L. marinus/fuscus/argent.*)	29			
Obest. måsar (*Larus sp.*)		12		
Svarttärna (*Chlidonias nigra*)	36	128		4
Skräntärna (*Hydroprogne tschegrava*)	11	14		
Fisk- och silvertärna (*Sterna hirundo/paradisaea*)	842	8.132		
Småtärna (*S. albifrons*)	8	10	1	
Kentsk tärna (*S. sandvicensis*)	22	10		
Tordmule (*Alca torda*)	889	1.122		
Sillgrissla (*Uria aalge*)	50	73		
Tobisgrissla (*Cepphus grylle*)	371	184		
Obest. alkor (*Alcae sp.*)	54	114		
Skogsduva (*Columba oenas*)	6		34	3
Ringduva (*C. palumbus*)			113	1
Obest. duvor (*Columba sp.*)		39		
Gök (*Cuculus canorus*)		1		
Tornsvala (*Apus apus*)	232	21	6.903	656
Större hackspett (*Dendrocopos major*)			1	
Spillkråka (*Dryocopus martius*)			2	
Tofslärka (*Galerida cristata*)			1	
Trädlärka (*Lullula arborea*)		744	26	2
Sånglärka (*Alauda arvensis*)	64	21	113	10
Berglärka (*Eremophila alpestris*)		3	2	
Ladusvala (*Hirundo rustica*)	18		175	123
Hussvala (*Delichon urbica*)	3		49	11
Backsvala (*Riparia riparia*)			25	2
Svartkråka (*Corvus corone corone*)			2	
Kråka (*C. corone cornix*)	2	19	103	35
Råka (*C. frugilegus*)		19	2	
Kaja (*C. monedula*)			72	70
Talgoxe (*Parus major*)			36	
Dubbeltrast (*Turdus viscivorus*)	2	12	126	
Snöskata (*T. pilaris*)			14.698	2
Taltrast (*T. philomelos*)	4	1	1	
Rödvinge (*T. musicus*)			275	
Koltrast (*T. merula*)			169	
Stenskvätta (*Oenanthe oenanthe*)			1	1
Lövsångare (*Phylloscopus trochilus*)				2
Järnsparv (*Prunella modularis*)	4			
Ängspiplärka (*Anthus pratensis*)	3	15	44	1
Trädpiplärka (*A. trivialis*)			2	
Rödstrupig piplärka (*A. cervinus*)		1		
Skärpiplärka (*A. spinoletta*)		2	6	
Sädesärla (*Motacilla alba*)	115	18	8	269
Gulärla (*M. flava*)	6		2	
Sidensvans (*Bombycilla garrulus*)		7	471	
Varfågel (*Lanius excubitor*)		2	2	2
Stare (*Sturnus vulgaris*)	143	465	4.445	157
Stenknäck (*Coccothraustes coccothraustes*)			2	
Grönfink (*Chloris chloris*)		9	136	45
Steglits (*Carduelis carduelis*)	2		55	
Grönsiska (*C. spinus*)		408	845	172
Hämpling (*C. cannabina*)	3	38	354	86
Vinterhämpling (*C. flavirostris*)		56	279	7

Tabell 2 forts.

	N	S	E	W
Gråsiska (*C. flammea*)			4	
Domherre (*Pyrrhula pyrrhula*)		1	4	
Obest. korsnäbbar (*Loxia sp.*)		6	19	11
Bofink (*Fringilla coelebs*)	19	13	169	19
Gulsparv (*Emberiza citrinella*)	11	49	92	14
Sävsparv (*E. schoeniclus*)		9	10	
Snösparv (*Plectrophenax nivalis*)		44	18	
Obest. småfåglar (*Passeriformes sp.*)		26	50	1
Totalsummor	247.473	427.862	32.243	2.592

ut över udden vid observationsplatsen för att strax slå ned vid lotsstationen. Så kom den plötsligt utåt udden igen och jag kunde beskåda den från 5 m håll, då den slog ned på gräset och föredrog några korta sångstrofer innan den ånyo tog till vingarna och flög österut mot Öland så långt den kunde följas i kikaren 25 × 100.»

Juli.

Kärrsnäppa: Av årets totalt 4.844 sydsträckande kärrsnäppor noterades 4.101 under juli. Sträck uteblev blott två dagar denna månad (6. och 26.7.). Lägsta dagssumma var 3 ex. (3.7.), högsta 1.002 ex. (17.7.).

Augusti.

Dvärgmås: Jfr november.

Fisktärna och silvertärna: På grund av svårigheterna att vid alla tillfällen särskilja de båda arterna har de sammanförts under en rubrik. Sydgående sträcket 1960 var ovanligt kraftigt. Av totalt 8.132 ex. passerade 5.971 under augusti (en dag utan tärnsträck: 5.8.). Högsta noterade dagssumma blev 732 (den 25.8.).

September.

Spillkråka: Den 2.9. omkr. kl. 12 såg SIDNEY JACOBS en spillkråka flyga över Sundet mot Öland.

Oktober.

Islommarna synes vara regelbundna vintergäster i Kalmarsund, och detta i icke ringa antal.

Islom: Mot S 1 ex. 4.10., 1 ex. 12.10. och 1 ex. 19.10. samt mot N 1 ex. 5.10.

Vitnäbbad islom: Mot S 1 ex. 11.10. och 1 ex. 16.10.

Obestämda islommar: Mot S 2 ex. 12.10., 1 ex. 17.10. och 1 ex. 23.10.

Fjällgås: Den 14.10. flög 14 ex. ute över sundet mot S.

Ljusbukig prutgås: Ett ex. noterades omkr. kl. 12 den 16.10. tillsammans med 4 »vanliga» prutgäss flygande mot S av ROLF SMEDBERG.

Mindre sångsvan: 4 ex. mot S den 19.10.

Större skrikörn: Vid 10-tiden 28.10. fick ROLF SMEDBERG en skrikörn under observation. Med sydlig kurs flög örnen på ca 40 m höjd genom Kalmarsund mellan Sillåsens fyr och Revsudden, varifrån den följdes med 25×100-kikaren. De för ungfågel av större skrikörn utmärkande fyra raderna av ljusa droppfläckar på vingarnas översidor kunde iakttagas som ljusa enheter liksom den ljusa stjärtroten.

Storlabb: Den 10.10. fick ROLF SMEDBERG se en enfärgad mörkbrun fågel av omisskännlig labbtyp och med förhållandevis trubbiga vingar, vilka bar var sin vit fläck vid inre delarna av handpennorna. Ur dagboken citeras: »Stor som en trut och med stadig, lugn flykt efter vattenytan söderut. De trubbiga vingarna gjorde att fågeln fick ett mera massivt utseende än en gråtrut, verkade mera satt.» Fågeln ifråga var utan tvekan en storlabb, en art, som hittills observerats ca 20 gånger i Sverige.

Bredstjärtad labb: Förutom i maj noterades arten i Kalmarsund den 14.10., då två gamla fåglar av den mörka fasen iakttogs från Stora Rör på Öland, mittemot Revsudden, av OLLE LILJEDAHL m. fl. I utmärkt ljus och med goda kikare kunde bl. a. fåglarnas breda, korsade och förlängda stjärtpennor tydligt iakttagas. Färdriktningen var sydlig.

Berglärka: Fjärde upplagan av »Förteckning över Sveriges fåglar» upptar berglärkan som flyttande mot SW—SSW och troligen även SE. Regelbundet varje höst och vinter iakttages berglärkor på Öland; deras ursprung kan vara såväl skandinaviskt som nordosteuropeiskt. Vid Revsudden sågs denna höst sammanlagt fem individer, varav tre i oktober, nämligen den 28.10. kl. 09.30 (en mot öster) och 31.10. kl. 12.20 (två mot öster). Det är av intresse att utsträcket i dessa två fall var riktat mot E.

Intressant är ett mot E riktat sträck under månadens sista del. För trastarna innebar det också den enda förekomsten under hösten (jfr följande uppställning):

Sträck mot E:	21.10.	22.10.	23.10.	24.10.	25.10.	26.10.	27.10.	28.10.	29.10.	30.10.	31.10.
Större hackspett .								1			
Dubbeltrast						125					
Snöskata	2.750	600	287	971	8.964	595	300	128	43	52	5
Rödvingetrast ...	200			25	50						
Koltrast	63			30	75						
Sidensvans	9		23	32	64			44	87	12	
Steglits	3	9	15					12			
Vinterhämpling .				2				21			30
Domherre				2	2						
Gulsparv	15					7			7		18

November.

Islom: 3 ex. 1.11. och 1 ex. 4.11., alla mot S.

Obestämda islommar: 1 ex. 13.11., 1 ex. 22.11. och 1 ex. 25.11. mot S.

Dvärgmås: Enligt vedertagen uppfattning sker dvärgmåsarnas sydsträck i juli—sept. Förvånande är därför den regelbundna och relativt stora förekomsten i november under de år, då noggranna observationer genomförts. Sträcket fördelar sig sålunda:

Sträck mot S	juli	augusti	september	oktober	november
1958		2			13
1959		4		1	10
1960	1	6		1	11

Berglärka: En mot S 3.11., en mot S 6.11.

Summary: **The migration through the Kalmar Sound in 1960. (Ottenby Bird Station Report No. 29.)**

For the third year in sequence, the visible migration through the sound between the island of Öland and the Swedish mainland was watched from the observation point at Revsudden (map and photographs in VF 19: 19—30, 1960). Observations covered the hours from dawn to dusk on all days from 12th March to 30th November. The break-up of the ice was later than in 1959, which delayed the migration of divers and ducks and accounts for the later initiation of regular observations. The totals observed for each species may be taken from Table 2. As in previous seasons, the Common Eider makes up the bulk of sea-birds flying; about 186,500 were recorded on northbound migration and 268,300 on southbound migration, these figures differing by only 10 per cent from those of 1959. More drastic changes in number were noted with other species, as examplified in Table 1; but whether these changes are »real» in the sense that they reflect a change in number in the populations from which the

Kalmar Sound migration sample is drawn cannot be judged until a long series of observation seasons becomes available. Details of rare or interesting species are given for each month, including several *Gavia immer* and *G. adamsii* (May, October, November); one *Gallinula chloropus* on diurnal migration flight; two *Dryocopus martius* and one *Galerida cristata* crossing the open sound on migration; an interesting rush of eastbound Passerines, including close to 9,000 *Turdus pilaris*, during the last ten days of October; and confirmation of the existence of a curiously »split» migration of *Larus minutus* showing distinct peaks in August and November.

Manuskriptet inlämnat den 6.2.1961. Förf:s adress: Olaigatan 11, Örebro.